

Українська економіка в міжнародному контексті: проблеми та виклики

Прес-реліз

Останнім часом дуже багато говориться про вплив світогосподарських процесів на економіку України. При цьому існує дві крайнощі в оцінці такого впливу:

- з одного боку, говориться про те, що економіка України практично не зазнає такого впливу, а тому відповідні економічні здобутки та негаразди виключно визначаються внутрішніми чинниками, зокрема політикою Уряду;
- з іншого боку, досить часто говорять про те, що саме зовнішньоекономічна кон'юнктура визначає динаміку соціально-економічного розвитку України, а тому влада не може однозначно записати на свій рахунок відповідні успіхи, або нести безпосередню відповідальність за очевидні економічні негаразди.

Така ситуація пояснюється двома обставинами:

по-перше, браком адекватного розуміння механізмів впливу світогосподарських процесів на українську економіку;

по-друге, браком адекватного розуміння того, що Україна не є чимось унікальним в економічному сенсі, а тому українські економічні процеси багато в чому подібні до тих, які протікають в інших країнах.

Саме ці міркування зумовили вибір теми прес-конференції: «Українська економіка в міжнародному контексті: проблеми та виклики». Зрозуміло, що ця тема є досить широкою, а тому сьогодні слід звернути увагу на наступні моменти, а саме:

- По-перше, мова йде про динаміку світових цін на окремих товарних ринках, які є мають надзвичайно важливе значення для України. Адекватне розуміння такої динаміки потрібне для формулювання правильної економічної політики.
- По-друге, аналіз економічних процесів, які протікають в різних країнах світу дає можливість визначити загальні закономірності таких процесів та визначити ті виклики, які можна вважати більш-менш спільними для певних груп країн.
- По-третє, розуміння динаміки цін та характеру викликів дає можливість чітко ідентифікувати проблеми та шляхи їх подолання.

Серед останніх світових тенденцій слід назвати зростання цін на нафту, продукти харчування та інфляцію.

Особливість сучасного моменту - різке практично одночасне зростання цін на основні продукти харчування практично в більшості країн, хоча і й різною мірою. Так, наприклад, в США ціни на

продукти харчування зросли за останній рік на 4%, і ця тенденція збережеться в 2008 році. Цей рівень зростання цін є найвищим, починаючи з 1990 року. В Китаї останнім часом споживання м'яса на душу населення зросло на 150% порівняно з 1980 роком, тоді як ціна свинини за 2007 рік збільшилась на 58%.

Протягом останніх 10 років саме на Китай припало майже 40% приросту глобального споживання м'яса та сої (soybeans).

Попит на продукти харчування характеризуються досить високою чутливістю до динаміки доходів. Тому зростання доходів в Росії, Україні, тощо, прямо трансформується у зростання споживання, зокрема продукти харчування з високим вмістом доданої вартості (м'ясо та молочні продукти).

Збільшення попиту та цін на сільськогосподарські продукти через певний період часу викликає зростання пропозиції. Для України це означає наступне. В середньостроковій і довгостроковій перспективі Україна, як інші виробники сільськогосподарської продукції, може та повинна скористатись такою ситуацією з тим, щоб більш повно реалізувати свій сільськогосподарський потенціал та задовольнити власні потреби. Очевидно, що збільшення продуктивності сільськогосподарського виробництва матиме в чому числі і певний антиінфляційний ефект.

Але при цьому слід звернути увагу на дві важливі обставини. По-перше, період пристосування пропозиції до нових умов може виявитись досить тривалим.

По-друге, протягом цього часу доведеться стикнутись з певними соціальними та економічними проблемами, серед яких слід назвати продовження зростання цін тощо.

За умов зростання цін на продукти харчування в світі Україна має обмежені можливості радикально протидіяти ціновій динаміці на внутрішньому ринку за рахунок масованого дешевого імпорту відповідних товарів. Тому суспільству доведеться адаптуватись до нових цінових умов.

Водночас, Уряд не може залишатись осторонь від цих процесів. Очевидно, що реалізація сільськогосподарського потенціалу України вимагає досить серйозних реформ, про які написано дуже багато, але результати яких зможуть проявитись лише в середньостроковому періоді. З іншого боку, необхідно реформувати систему соціального захисту населення з тим, щоб реально допомогти найбільш вразливим верствам населення, відмовившись від спокуси впливати на ціни всіх продовольчих товарів в тому числі адміністративними заходами.

За таких умов політика протидії інфляції набуває певного нового виміру. По-перше, слід реалістично інфляційну динаміку (її внутрішні та зовнішні причини), розуміючи при цьому всі пов'язані з цим процесом проблеми, але уникаючи при цьому апокаліптичних оцінок. Боротьба з інфляцією має бути виведена за межі політичних дискусій та об'єднати не тільки всі гілки влади, а й політичні сили.